

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za **inzerate** se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

— **Židov** je v Avstriji po zadnji ljudski štetvi 1.244.899, tedaj 4,75 % vsakega prebivalstva. Na Dunaju jih je 146.926, v Lvovu 44.088, v Krakovem 26.671, v Črnovicah 21.585, v Pragi 26.614, v Gradcu 1617, v Tropavi 1051. Največ se jih peča s trgovino, namreč 535.247, s poljedelstvom 139.801, v obrti jih je 351.112, v javni službi in svobodnih poklicih 198.442. Na avstrijskih vseučiliščih pride na 100 slušateljev 16 Židov, na tehniki celo 19. Po občevelnem jeziku se šteje k Nemcem 410.215, k Poljakom 622.235, Čehom 57.782, Rusinom 40.906, Italijanom 2940, Rumunom 263, Srbom 63, Madjarom 165, Slovencem 25. V resnici niso Židi nobene imenovanih narodnosti, a med Slovani jih živi, kakor razvidno mnogo več kot polovica.

— **Različna cena dela.** Neki ameriški časopis prinaša naslednja važenja o ceni dela raznih pisateljev in delavcev. Basnik angleški Tennyson je ta imenovani list, da treba mu dajati na prazen papir napisati nič drugega, nego eno pesem, in ta papir ima potem vrednost 65.000 dolarjev, to je baje genijalnosti. — Miliarder Wanderbildt napiše le nekoliko besed na papir in ta papir ima ceno 5 milijonov. — To je baje kapital! Ameriška vlada vtisne orla svojega na 10 unce zlata in se reče za tem: To je dvajsetni dolar. — Tukaj je baje denarji. — Tovarnar zavzame iz blaga, vrednosti 5 dolarjev, in pravi izdelke cenjene in prodane za 1000 dolarjev. — To se imenuje hrupenost in umetnost. — Trgovec more blago, vredno 5 cent, prodati za 1 dolar. To je trgovina. — Gospa, ki bi si slični klobuk mogla kupiti za 75 cent, pa si ga kupi za 27 dolarjev. To je zapravljivost! Delavec kateri nosi po 10 ur na dan kamenje k stavbam, — to je šele za-

četek truda in spoštovanja pravega dela.

— **Kronstadt**, v katerem se je te dni zopet spuntala posadka vojne mornarice, leži v Finskem zalivu na vztočni strani otoka Kotlin, 49 kilometrov zapadno od Petrograda. Mesto ima 60.000 prebivalcev. Kronstadt spada v gubernijski in admiralitetni del. V poslednjem se nahajajo: admiralitetno poslopje, zgrajeno leta 1785, vojašnice, arzenali in ladjedelnice. Luke so na južni strani, srednja luka služi za oboroženje vojnih ladij. Kronstadt je obenem trgovinska luka Petrograda. Po pomorskem kanalu, zgrajenem od 1875 do 1885 zamorejo do Petrograda tudi velike ladije.

— **Napaka vredna graje.** V več krajih imajo po gostilnah in zasebnih hišah navado, vredno graje. Dajejo namreč krožnike ali pladnike kar od ust gosta na tla — psu, da ga ta po svoje umiva in obliže. Tej čudni razvadi postavil se je nasproti neki češki rodoljub s tem, da je dotično posodo takoj na tla vrget in razbil, posodo pa takoj plačal. Z ozirom na to, da pes marsikdaj obliže, za in povoha kaj takega, kar je človeškemu ali tudi živalskemu zdravju škodljivo, je ta napaka res vse graje vredna.

— **Zlodej v kleti.** V neki vasi na moravsko-šlezijijski meji zgodil se je nedavno zanimiv slučaj. V neki koči je nastal v kleti nenavaden šum in ropot. Prebivalci so bili vsi prestrašeni, da si dolgo ni upal kdo pogledati, kaj da je. Slednjič se ohrabri neki dečko, da vendar hoče pogledati tega „straha“. Polagoma in previdno je odpiral duri v klet, ali takoj je ondi opazil neko črno reč, katere se je grozno prestrašil. Zaloputnil je vrata bežal, pa začel kričati na vso moč, da tukaj je sam zlodej v kleti. Na njegov krik zbežali so tudi drugi vaščani. Šele čez nekaj časa se je vrnil gospodar

z več možaki, previdno in počasi odpre vrata, skozi katere je skočil — sosedov črni kodrasti pes. Seveda je sedaj ves strah minul. — Opomniti je treba, da v ondotnih krajih koče ob hribih kar tiče v zemljo in da jih zimski zameti s snegom večkrat celo podsnjejo. V takem času pa je prišel „zlodej“ — pes na podstrešje, se udril v klet in napravil toliko straha.

— **Mišji dež.** To čudno prikazen opazili so nedavno v algijskem mestu (v Afriki) Buži. V okolici tega mesta nahajalo se je ogromno mišij, pa tudi precej opic. Nekega dne nastala je silna nevihta, katere je vzdignila grozno množino prahu, med katerim je bilo še dosti kamenja, pa tudi drobnih živalij, zlasti miši. Opice so se med tem skrile za močnimi vejami drevja, da jim ni nič škodovalo. Prebivalci so se nemašo čudili, ko je potem letelo z oblakov poleg raznih stvari tudi na tisoče — mišij.

— **Hrvatsko-slavonska deželna gospodarska razstava v Zagrebu** bo dne 1. septembra svečano odprta. Ta razstava bo prvi plod složnega dela vsakega naroda in njegove nove vlade. Razstava bo verna slika narodnemu gospodarstvu na Hrvatskem ter bode trajala ves mesec september. Razstavljeno bode vse, kar se tiče poljedelstva in kar je s tem v zvezi. Tekom meseca bode pa tudi dolga vrsta posebnih specijlnih razstav kakor: čebelarstva, perutnistva, govejev živine, konjev, prašičev, psov, poletnega sadja, jesenskega sadja, grozdja itd. Tudi ribarstvo bode imelo svoj paviljon. Na razstavi bodo shodi gospodarskih društev, predavanja o vseh strokah ametištva, gospodarstva in gozdarstva, skrbjeno bode pa tudi za razvedrilo in zabavo! Kdor vtegne, naj si ogleda razstavo.

— **Kako je baron Krieghammer ponesrečil?** Budapeštanski listi prinašajo senzacionalno vest, da je bivši

vojni minister Krieghammer na dvornem lovu v Išlu ponesrečil. Grški prestolonaslednik princ Jurij je vstrelil, strel je pa po nesreči zadel barona Krieghammerja, ki je stal v bližini in sicer tako, da se je revež takoj zgrudil na tla. Princ je ves obupan skočil ranjencu na pomoč, prihitel je tudi cesar in njegov zdravnik ter ostali gospodje — toda vse prizadevanje je bilo zastonj — rana je bila smrtna. Lov je cesar takoj odpovedal — Krieghammer je pa tri dni pozneje umrl.

— **Govoreče razglednice.** Londonska tvrdka „Ettlinger Comp.“ namerava izdati razglednice iz katerih se bode govorilo. Po posebnem stroju bode pošiljatelj lahko nagovoril nekaj v odprto razglednico, nato se ta zapre in ko jo dotični sprejme ter odpre, pa sliši omenjene besede. — Če le ne bode to časninarska rasa!

Ustavljenje krvi.

Pri naglih ranah, ko zdravnik ni blizu, storimo, da ustavimo krvotok, tako-le: Namočimo snažne pavoje v čisto pa vrelo (sila gorko) vodo, pa položimo na rano. Nasledek je obćudovanja vreden. To je pa treba pri presledkih tudi ponavljati.

V. zadevi novih šolskih počitnic.

Mnogo se je že pisalo v „Slov. Gosp.“ o novih šolskih počitnicah. O ljutomerskem okrajnem šolskem svetu sta glede vpeljave novih šolskih počitnic bila objavljena dva dopisa v št. 29 in 30. „Slov. Gosp.“ (št. 31) tudi ni zadovoljen s slovenskimi okrajnimi šolskimi sveti, ki so se odločili za nove šolske počitnice.

LISTEK.

Diogen.

Briatski spisal Avgust Šenoa, prevedel — nj—. (Dalje.)

„Da se kaj dobrega nameri!“ nameri se Kata. „Menda na sodnji dan, naj je že drugi mesec, odkar sem spoznala Grega, ki mi je predbacival smrdljivo zelje in krščeno vino. Bog mu odpusti ta greh! A jaz ne verujem niti temu bratu kovaču. Ta vaš veliki ceh, dragi Miha, ni ena duša, ampak samo eno telo. Zlatarji, ključavničarji, sablarji, kovači in sedaj so se pridružili še puškarji. Seveda kujete osi, ali razloček je med srebrom in železom, razloček je med srebrno žlico in železno podkovo. Niste edini! Vsak hoče biti višji od drugega, vsak pametnejši od

drugega in tako se prepirate in grizete, da nas Bog obvari.“

„Nikdar ni bilo prepira v cehu“, odgovarja Miha.

„Na zunaj seveda ne, no in to samo radi sramu pred svetom. Ali tako od strani ngrizne bes vraga, kovač pa ključavničarja. Miha, le veruj mi, niti Gospoči ni nedolžen.“

„Kata, ne govori mi tako o Gospoči“, reče Miha. „Juro je poštenjak, a hudo je to, da gredo mladi ljudje raje pod puško, kakor k mojstru. Menda se dobro spominjaš, kako je vse znorelo in drlo k vojakom, ko je odvedel gospod ban naše čete v Belgijo. Pa prosim te, kaj zlodja naj dela hrvaški mladenič v Belgiji, tam za deveto goro. Govorimo resnico, časi so slabi. Staro se več ne spoštuje, novotarija kuži svet in Bog vedi, kaj še vse doživimo.“

„Resnično, slabi časi so“, reče mojstrica Kata in povese glavo.

Ko sta se mož in žena tako razgovarjala, približevali so se ključavničarjevi delavnici trije dobro ogrnjeni ljudje. Najmlajši med njimi, čokast in močan možic plavih las in rdečega obraza, ogrnjen v modro suknjo, odpre ponižno duri, potisne glavo notri, potem pa zleze popolnoma v prodajalno, in za njim ostala dva.

„Pohvaljen bodi Bog!“ pokloni se došlec Juri Robič, puškar in član velikega ceha.

„Na veke amen“, odvrne mojster Miha. „Kak dober namen vas je dovedel pod mojo mojstrsko streho, poštene cehovski ljudje?“

Juri se pokloni globoko in nadaljuje: „Gospod, mi vam imamo povedati par besed, če nas hočete poslušati. To je pred vsem, kar smo vašej

milosti obljubili, da vam pripeljemo poštenega mladeniča za pomagača. Sedaj smo vam ga dovedli in pogledjte ga“, in pri teh besedah pokaže Jurij na visokoraslega lepega mladeniča črnih las, ki je stal zraven starega pomagača kakor sveča, potem nadaljuje, kakor da čita litanije: „Zato prosimo, da mu odkazete tako posteljo, kjer ne bo umrl ne od mraza ne od vročine in tako dolgo odejo, s katero bi mogel shajati, da se ne stegne dalje, kakor je odeja dolga in ne dolži nas, če mu pozebejo noge. Sicer pa ga hočemo čez štirinajst dni zahtevati od vaše milosti tako zdravega in krepkega, kakor smo ga privedli semkaj. Tudi prosimo vašo milost, naj nam da za naš pošten cehovski denar pint (bokal) dobrega, starega vina.“

Mojster Miha se je zravnal silno dostojanstveno, med tem ko je motrila

Na vse te razdražljive dopise je odgovoril v „Slov. Gosp.“ (št. 32) g. učitelj Kosi dokazujoč, da so nove poletne počitnice iz vzgojno-učnega in zdravstvenega stališča mnogo boljše nego stare (jesenske).

V pomoč v gospodarstvenih razmerah pa je priporočal samo predpoldanski pouk za čas od 16. septembra do 1. novembra.

Temu odgovoru si dovoljujem nekoliko dodati v pojasnilo, oziroma dopolniti vzroke za upeljavo poletnih počitnic.

Pred vsem je treba pomisliti, da so počitnice bistven del šole, da jih torej treba uporabljati v šolsko korist; nikakor pa ne obstoje edino le v korist kmetijstva. Vsak pameten človek mora nvideti, da je pouk v največji vročini brezuspešen. Po mojih mislih je upeljava enotnih poletnih počitnic napredek ne le v vzgojno-učnem ampak tudi v zdravstvenem oziru. Mnoge ovire, ki v najbolj vročih mesecih zadržujejo uspešno poučevanje in mučijo učitelje kakor učence, pač ovladajo pomisleke, ki so navedeni v dotičnih dopisih iz kmetijskih krogov zoper nove počitnice iz zgolj gospodarskega stališča.

To so bili razlogi, iz katerih je večina članov ljutomerskega okrajnega šolskega sveta sklenila upeljavo novih počitnic v korist šoli in otrokom in mislim, da je imela večina prave nazore. Dolžnost okrajnih šolskih svetovalcev je, v prvi vrsti gledati na korist šole in šolskih otrok, potem še le na gospodarske razmere. Okrajnim šolskim svetom ne sme biti šola postranska, ampak glavna reč. Otroci od 6. do 12. leta niso namenjeni za delo, ampak za šolo; 13 in 14letni otroci pa so v poletnem tečaju itak lahko oproščeni, ako so 6 let obiskovali šolo. Da pa se v jesenskem času nekoliko odpomore kmetijskim potrebam, nasvetujem podaljšanje poletnih olajšav do 1. novembra. Tako podaljšanje poletnih olajšav bi gotovo imelo manj nedostatkov in pomanjkljivosti nego samo predpoldanski pouk, ki ga nasvetuje g. Kosi.

Upam, da se zato krogi ne bodo ustavljali novim počitnicam.

Ljutomer, dne 25. avg. 1906.

Jan. Ev. Robič,
okr. šol. svetovalec.

Slovenskim udom štajerskih krajin in okrajnih šolskih svetov!

Deželno žensko učiteljsiše v Mariboru izroča letos prvič ljudski šoli svoj material, prve kandidatnje pošilja v svet. Vspricho učnega načrta tega zavoda se je bati, da ta material za slovenske ljudske šole nima dovolj

znanja v slovenščini, da torej za iste ni sposoben. Z verodostojnega vira imamo zagotovilo, da še celo Slovenke isto znanje v materinščini, ki so ga z doma, z ljudske šole v ta zavod seboj prinesle, tu pozabljajo, zgubijo, kakor tudi ni milje na istem v prospeh slovenske narodnemu razvoju gojenk. Ker je pa uspeh šole predvsem odvisen od kakovosti učiteljstva, opominjamo krajne in okrajne šolske svete na veliko nevarnost, ki preti naši ljudski šoli, če se na istej učnega jezika ne vešče, narodno mlačne ali celo sovražne učiteljske moči nastavljajo. In to se bo zgodilo, če ne bedimo, če spimo! Zakaj če hoče kak okrajni glavar koga na gotovo šolo, kjer je kakšno nedefinitivno mesto prazno, s posebnim namenom spraviti, podeli se mu ista služba prezidijalno; da, še celo definitivno nameščenje se tako nepostavno češče prepriči. Glavar namreč naroči, da se dotičnemu „ljublencu“ kar v pisarni napiše dekret in s tem je nastavljen. To pa, kar okrajni šolski nadzornik rad ali nerad kot vdani sluga svojega gospoda ve, da mu je molčati, ker on na tak način včasih sam glavarja posnema in pa ker okr. glavar sam tudi ve, kaj mu je formalno še storiti: on bo namreč v prihodnji seji okrajnega šolskega sveta med svojimi prijavami malomarno naznanil, da se je ta in ta kot suplentna ali provizorično učiteljska moč na šoli že namestila in vsi navzoči člani bodo molče tako imenovanje odobrili.

Tako je ljubljeneec na varnem, ne da bi bila služba v smislu § 1. dež. zak. z dne 17. maja 1877 št. 15 razpisana, torej ne da bi se bila konkurenca omogočila, ne da bi bil kraj. šol. svet v smislu § 5, istega zakona svoje mnenje o prošnikih izraziti mogel, ne da bi bil razun okr. glavarja in okr. šolskega nadzornika kateri član okr. šolskega sveta spričevalo, kvalifikacijo prošnika pred oči dobil, ne da bi bil v smislu § 14. cit. zak. in § 27. točka 8 dež. zak. z dne 8. februarja 1889 št. 11 okr. šolski svet (to je sklepčna ta korporacija v seji, ne pa njen predsednik sam) službeno mesto nestalno namestil, oziroma ne da bi bila ista korporacija v smislu § 5 naredbe štaj. dež. šol. sveta z dne 27. novembra 1902 št. 12.215 suplenta (suplentinjo) nastavila bila — marveč okrajni glavar kot predsednik okrajnega šolskega sveta, podtaknivši zadevi nikakor ne obstoječe zakonske naredbe je iz svoje moči imenoval svojega kandidata in stvar je bila gotova! Zato morajo Slovenski člani krajin in okrajnih šolskih svetov kontrolirati vsa imenovanja definitivnih in provizoričnih učiteljev ter se odločno postavljati po robu proti vsej samovoljnosti in absolutnosti okrajnih gla-

varjev, katerim je osebna naklonjenost ali nenaklonjenost do nekaterih prosilcev — ali pa nemčurenje v šoli bolj na srcu nego pa pravi in edini namen šole — služiti napredku in prosveti prebivalstva!

V to svrhu pa naj:

1. vsak krajni šolski svet sporoči svojemu okrajnemu šolskemu svetu sklep, da zahteva razpis vsakega izpraznjenega učiteljskega mesta na šolah svojega področja, torej da se brez razpisa, izvzemši substitucije, nič ne sme namestiti;

2. vsak okrajni šolski svet sklene:

a) vsako izpraznjeno učiteljsko mesto v okraju se mora razpisati,

b) nameščenje definitivnih služb vršiti se ima le v sejah okr. šolskega sveta,

c) nobeno prezidijalno imenovanje se kot nezakonito ne odobri več naknadno, ker je v zakonu skrbjeno, da se razun mesečnih rednih sej okr. šolskih svetov v nujnih slučajih tudi izvanredne seje lahko skličejo, torej vsako imenovanje v seji izvrši.

3. kjer so pa slovenski člani v okr. šol. svetu v manjšini in se predstoječe ne sklene, zahtevati morajo ti vpogled v opremlje vsake prošnje, to pa predvsem, če se ima imenovanje samo naknadno odobriti, ter morajo dvigniti svoj veto, če se hoče ali je hotelo na slovensko šolo iz slovenskega jezika neaprobirano moč imenovati.

Če bi se pa kje na tak veto ne oziralo, ali bi se taki ali sploh kateri storjeni sklepi od strani predsednikov okr. šol. svetov ali nadzornikov prezirali, ne nasvetujemo slovenskim članom pasivne rezistence, obstrukcije v sejah ali celo eksoduse, ker s tem se slovenski šoli le škoduje, marveč kličemo: na dan s takim gradivom, v časopisje ž njim in skrbelo se bo, da se na primernem mestu primerno popoče ter tako prepriči, da bob v nebo ne zraste, in doseže, kar nam po zakonu gre.

Narodnost in rodoljubje sta nam ta poziv narekovala. Slovenci v šolskih zastopih, vi storite pa svojo dolžnost!

Svetovno-politični pregled.

Ruski dogodki.

Rusko.

Ministrski predsednik Stolypin je carju dokazoval nepotrebno in neuspešnost vojaške diktature, priporočal mu je pa naj takoj izvede neke liberalne reforme.

Temeljem posebnega carskega ukaza se podaljšajo naredbe za javno varnost in za ojačenje izredne obrambe še za eno leto.

V podporo prebivalstva v vseh okrajih prizadetih po slabi letini je

finančni minister pooblaščen potrositi 50 milijonov rubljev, katere pokrijejo s 4% rento.

Nova stranka.

Osnovala se je na Ruskem nova narodna stranka, katera zavzema po svojem programu sredino med centrom in desnico ter priznava zakonodajno pravico narodnega zastopstva (dume). Narodna stranka ne priznava narodne enakopravnosti ter zahteva, naj se Židom prikrajsa politične pravice, da naj se Žide oprosti od vojaščine, naj se jim pa zato naloži poseben davek.

— Zedinjenje Bosne in Hercegovine s Hrvatsko. Zagrebški mestni zbor je soglasno sprejel predlog, naj se cesarju, ko pride k vojaškim vajam v Trebinje, izreče želja hrvatskega naroda, da združi Bosno, Hercegovino in Dalmacijo s Hrvatsko in Slavonijo v eno edino kraljevino. To prošnjo naj izreče vladarju župan trebinski pri pozdravu; vsi drugi mestni zastopi po Dalmaciji, Hrvatskem in Slavoniji naj pa store enak sklep ter naj ga brzojavno sporoče vladarju, ko stopi v Trebinji na hercegovska tla.

— Avstrijska vlada kar gori same čiste in nesebične ljubezni z Dalmacijo! Še nedavno je baron Chamecki hotel pridobiti to deželo in nje prebivalce za Avstrijo s pomočjo policije in državnega pravdnika; vlada se je pa premislila in poskuša z najslajšimi obljubami. Milijone obeča za ceste, železnice in luke — osnovali so komisije veščakov in pismoukov, kateri naj preosnujejo vse v deželi od glave do pete — šolstvo, kmetovalstvo, trgovina in obrt. Vse to pa šele danes, ko so na Dunaju spoznali nevarnost, da zgube Dalmacijo in z njo zvezo z morjem, zvezo z Balkanom, ki je edini odjemalec naših industrijalnih izdelkov. Dalmacija je definitivno že od 1814. pod Avstrijo — in ves ta čas niso avstrijske vlade storile za to deželo mnogo več — kakor, da so pobrali davke in vojaške — vse drugo so prepuščale božji milosti. Sedaj — po stoletih so na Dunaju našli naenkrat svoje srce in v njem to gorečo ljubezen za Dalmacijo. Sedaj je pa mori že prekasno.

— Razkol v centrali socijalne demokracije! Češki organizirani čevljarji in kamnarji so odpadli od centralne zveze in zdi se, da bodo tem dvem strokam organizovanega češkega delavstva sledile še druge. Sedaj, ko je volilna reforma gotova, se kaže nezadovoljnost češke socijalne demokracije s centralnim vodstvom na Dunaju, katero dolži, da se je proti češki „avtonomiji“ že večkrat pregrešila. Narodno vprašanje torej tudi v socijalno demokratični stranki še ni rešeno

gospodinja Kata od strani z radovednim očesom mladeniča, ki so ga cehovski člani po običaju in po cehovskih pravilih dovedli za pomagača. Miha odgovori vrlo svečano:

„Pošteni cehovski ljudje, tukaj ste mi dovedli za mojo potrebo po običaju tega mladeniča kot pomagača mojstru, da mu naložim dela skozi štirinajst dni; vprašam vas torej, iz katerega kraja in mesta je, ima-li rokodelski list od katerega slavnega ceha in ima-li katerega mojstra iz zagrebskega slavnega ceha za poroka?“

Puškar se pokloni globoko in odgovori: „Naj izve vaša milost, da se piše ta pošteni mladenič Josip Juratovič in da je rodom iz Sombora v našej hrvatskej kraljevini, a rokodelski list, katerega smo na svoje lastne oči videli, in ga je prebral naš mojster-dekan od prve do zadnje črke, nosi pravilni pečat slavnega ceha kralje-

vega trga Križevci, za varuha in poroka pa mu je kovač, cehovski mojster Juri Smetiška.“

„A vi, Josip Juratovič“, vpraša svečano ključavničar mladeniča, „hočete se ponašati primerno in dostojno?“

Visokorastel mladenič se pokloni po vojaško ter reče z zvonkim in jasnim glasom:

„Vaša milost, hočem, če je božja volja.“

„Pa delajte torej pod to mojo mojstersko streho štirinajst dni. Slava tudi Bogu! A vi, pošteni in dobri cehovski ljudje, ki ste mi dovedli po našem cehovskem običaju tega poštenega mladeniča v pomoč, sprejmite mojo zahvalo in bokal dobre starine. Ker pa je vreme slabo in pot dolga, bodi vam cehovski trošek za bokal kot nagrada. Pojdite z menoj v mojo sobico, Josip Juratovič, tudi vi lahko pridete. No poprej se priporočite tukaj gospodinjki za sobo

in posteljo, kjer boste prebivali 14 dni in dalje, ako je božja volja.“

Mojster odide s cehovskimi odposlanci skozi vratca, skozi katere je prišla prej Kata, a Josip pobaše svoj velik povezek in reče gospodinjki Kati: „Priporočam se vaši milosti, kjer je delo, tam je jelo, naj se mi denar odšteva, kakor moje delo v vaši hiši uspeva in da imam kam položiti svojo glavo. Bog in mati božja sta mi priča, da ne bo od moje strani nobenega prestopka ne v hiši ne izven hiše, ne v mislih ne v dejanju, da bom pokoren in ubogljiv, kakor je primerno krščanskemu mladeniču!“

Po teh besedah poljubi Josip mojsterici Kati desno roko, a ona, vidno ginjena po tem laskavem poklonu, odvrne blagohotno: „Josip, pomagaj vam Bog v tej hiši. Ako bo dobro delo, bo tudi dobro jelo. Ne bojte se, ker je ta hiša dobra in stara. Sedaj pa pojdite

v imenu božjem, da vam pokažem vašo sobico!“

V čisti, pobeljeni sobi gospodarja Magiča uvrstila se je polagoma cehovska družba za mizo. Sicer tukaj ni bilo ne bogatstva ne bleska, a v tej sobi je kraljevala najlepša snaga, vse je bilo pospravljeno in udobno, kakor da razprostira v njej nevidni duh svoja krila. Ob stenah so stale dolge lesene škrinje, ki so nadomestovale tudi omare. V ospredju je viselo mojstersko sprječevalo gospodarja Magiča, na desni slika arhangelja Mihaela, njegovega patrona, a na levi slika sv. Tomaža, škofa, mučenika in zaščitnika velikega zagrebskega ceha. Sredi sobe je stala široka miza, pokrita s snežno belim prtom, na njem pa široki kositerni okrožniki, srebrna svetilka in ogromen vrč iz kositra, slikovito okrašen s ključavničarskimi znaki.

(Dalje prihodnjik.)

— **Srbske finance.** Sklepni račun državnega proračuna za l. 1905 kažejo državne finance Srbije na: V proračunu za 1905 je bilo pridjenih rednih dohodkov 88.046.000 dinarjev, od te svote je prišlo v državne prihodnice 87.676.427 dinarjev. Od vseh stroškov, postavljenih v proračunu, je bilo potrošeno 86.717.222 dinarjev, kar pomeni, da preostaja 959.205 dinarjev.

— **Jugoslovanski časnikarski kongres** v Sofiji se je vršil minole. V Belgradu so se mudili iz naših krajev odisli časnikarji in književniki in pol. Dva koncerta „Mladosti“ sta bila dobro obiskana. Bili so navzoči tudi pri slavlju 6 pešpolka kraljeviča Aleksandra. Dijaski kongres je bil obiskan od jugoslovanskih dijakov. Romanov ni bilo. Snuje se „balkanska konfederacija“, združenje vseh balkanskih narodov, ki imajo iste gospodarske težnje. Slovenci in Hrvati ne sodelujejo, ker je to zadeva Bolgarov in Srbov iz kraljevin. — Osnovala se je Zveza jugoslovanskih književnikov in publicistov.

— **Kolonijalni škandal na Nemškem** je čedalje večji. Dognano je, da je vlada plačala samo paroplovni tvrdki Wörmann v šestih mesecih 3 milijone mark odškodnine za zgubljen čas. Parniki so namreč stali mesece in mesece na bregu in čakali, kedaj bodo izkrcani. Ker pa v Swakopmundu kolonijalna vlada še ni napravila potrebnega mola in nima za vkrcavanje izkrcavanje potrebnih strojev, zgubljajo parniki po nepotrebnem svoj čas — nemška vlada pa plačuje za to milijone. 15 milijonov je plačala samo Wörmann, drugim je plačala še več — celo in uredba luke bi bila stala njima za večne čase 15 do 20 milijonov. Ministra Podbielskega žena je solastnica tvrdke Tippelskirch, katera je tudi zaslužila težke milijone z dobavljenjem uniform in raznega blaga za kolonije! Blago je bilo drago in za nič, kar pač ni nobeno čudo — isti človek, ki je sklepal pogodbo s firmo, bi bil moral tudi sam pregledovati in kontrolirati vsa dobavanja in vrhu tega je bil v to podrejen mal uradnik. Pa ne samo to, isti Podbielski je že prej, kot generalni poštni ravnatelj dal monopol na dodajanje biciklov za poštne službenice neki draždanski tvrdki ter se ni oziral ne na proteste ne na ngovore proti tej njegovi naredbi. Tovarnar je osebni prijatelj Podbielskega.

Dopisi.

Iz Vojnika. Narodna ljudska slavnost, ki jo je priredila naša čitalnica preteklo nedeljo, je uspela v popolno zadovoljstvo. Iz malenkostnih početkov je izraslo zdravo, delavno društvo, v čegar okrilju se zbira naša mladina pod vodstvom našega nad vse delavnega prvoboritelja g. nadučitelja Škofleka. Ne maramo peti slavospevov nikomur — a to lahko mirno in s ponosom rečemo, da smo storili precejšen korak naprej v našem narodnem življenju!

Prostorni vrt slovenske posojilnice je kakor nalašč vstvarjen za naše prireditve. Ne bomo posebej omenjali petja in tamburanja, ne dovršenega igranja. Prezreti pa ne moremo slavnostnega govora g. dr. A. Gosaka, odv. kandidata iz Celja, ki je v jedrnatih, poljudnih besedah začrtal vse one točke našega življenja, na katerih temelji naš narodni obstoj in napredek tu v Vojniku.

V znamenje napredka smo slavili naš narodni praznik, v zavesti, da poštenemu delu mora slediti uspeh, v nadi, da postanemo kedaj na rodni zemlji

lastni gospodarji, da zaplapola nad slovenskim Vojnikom slovenska zastava!

Krško, 28. avg. 1906. Narodna slavnost v Krškem-Leskovcu se je izvršila s popolnim uspehom v moralnem, kakor v materialnem oziru. Dopoldne je zborovalo v Krškem okrog 30 slovenskih dijakov, ki so si zasnovali dve organizaciji za ljudsko prosveto. Shod je pozdravil tudi naš vrli župan g. dr. Romih. Resnoba in stvarnost debate je napravil vtis, da smo imeli v svoji sredi navdušene mladence z zdravimi ideali, a po mišljenju že cele može. Ob 11. uri se je vršil pripravljalni shod Sokola v Krškem. Shod je otvoril g. Mihajlo Rostohar, očrtal v kratkih besedah pomen zborovanja in predlagal predsednikom g. dr. Romiha, ki je na to burno pozdravljen, prevzel vodstvo zborovanja. K besedi se prvi oglasi g. Rostohar, ki je v daljšem govoru razložil sokolsko idejo. G. Kunej, član „Brežiškega Sokola“ je nato v jedrnatih besedah očrtal pomen telovadbe za napredek naroda, kažoč na grški in češki narod. Po končani debati se je sestavil pripravljalni odbor. Ta dan je pridobilo Sokolstvo med kmetskim ljudstvom svojega pravega zaveznika. Zasluga gre „Brežiškemu sokolu“, ki je, korakajoč skozi vasi, navdušil naše ljudstvo za sokolsko idejo. Na Bregah so mu postavili kmetski fantje lep slavalok z napisom: „Sokolom — Slovenci!“ Pred slavalokom je v imenu zbranega ljudstva pozdravil Sokole kmet A. Barbič, kateremu je odgovoril v krasnih, navdušenih besedah starosta g. dr. Strašek. Vtis njegovih besed je ostal globoko v srcu preprostih seljakov, ki sedaj vedno govore le o Sokolih in vprašujejo, ali pridejo še kedaj. — Pol ure potem se je prvič oglašil sokolski rog v Leskovcu, kjer sta bila postavljena dva slavaloka, in sicer eden Sokolom, drugi pa došlim gostom. Le-te so pozdravili v imenu Leskovčanov gosp. nadučitelj Rupnik, v imenu tam. požarne brambe g. Butkovič in v imenu slavnostnega odbora g. Rostohar. — Ob pol 5. uri se je pričela javna telovadba. Divno je bilo gledati, kako je nad tisoč broječa množica navdušeno ploskala telovadcem, ki so izvajali težke vaje z vso točnostjo. Takoj po telovadbi se je razvilo živahno življenje na veseličnem prostoru, zlasti pred ličnimi paviljoni, kjer so naše vrle narodne dame pokazale svojo spretnost in požrtvovalnost za narodno stvar. Godba in ubrano krasno petje je povzdigovalo občo zadovoljnost in veselje. — Čisti dobiček 380 K sta dobila Krški Sokol in ljud. knjižnica v Leskovcu. — Za vzorni red pri vsej prireditvi sta skrbeli požarna bramba iz Leskovca in Rajhenburga, katerima se za to iskreno zahvaljujemo; krške — ni bilo! Najsrčnejša hvala tudi vsem drugim, ki so pripomogli h krasnem vspehu, zlasti našim narodnim damam in „Brežiškemu Sokolu“. Ne bo dolgo in tudi v Krškem bo „Sokol“ ponosno in zmagoslavno dvignil svoja krila v ponos in prospeh milemu slovenskemu narodu.

Iz Ptuj. Dr. pl. Plachki, namestnik dra. Šusteršiča, zastopnika „Ljudske posojilnice v Ljubljani“. Ljudska posojilnica je kupila posestva propalega Jurja Regerschege v Gaberniku tudi v Ptujem okraju. Čudili smo se svoje dni, kako more slovenski zavod dati posojilo takemu človeku, kateri pri nobenem nemškem zavodu ni mogel več dobiti zahtevanega posojila, posebno, ker je vsak človek pri nas vedel, da mora priti do gospodarskega poloma pri Regorschegu! Vsegamogočni dr. Šusteršič je izposloval za J. Regerschega posojila na posestva pri Ljudski posojilnici. Več sto tisoč kron je bilo

tega posojila! Regorscheg posojila ni vtaknil v posestva, ampak ga je moral naložiti, ker sedaj živi, na Dunaju in se trdi, da je tam imetnik velike tvrdke, koja ima denar. Ljudska posojilnica je letos po dru. Šusteršiču tožila nekega kmeta. Dr. Šusteršič ni prišel sam v Ptuj razpravi, ampak je poslal Ornogovega prijatelja in enega izmed stebrov stranke „Stajerca“, namreč dra. pl. Plachki-ja! Dr. Šusteršič vé, kje ima prijatelja, koga zastopa, koga sme namestnikom izbrati! Dr. Plachki je pravdo zgubil, kakor se zatrjuje. To ni baš sijajen efekt! Slovenski odvetniki v Ptuj, kojim g. Šusteršič ni zapal, pa se naj tolažijo, da njih je vse prezrl. So pač premalo „slovenskoljudski“, saj ne toliko, kakor dr. pl. Plachki!

(Prist. ur.) Od druge strani smo dobili o isti stvari sledeče poročilo: Posestnik Lorenc Angel v Bolečkivasi imel je pravdo radi vozne ceste preko travnika najprej z uslužbencem Ljudske Posojilnice v Ljubljani, koje načelnik in pravni zastopnik je dr. Ivan Šusteršič. Uslužbenca je zastopal dr. Avg. Plachki; Lorenc Angel pa sprva ni imel nobenega zastopnika, zaupajoč se sodišču. Moral bi bil namreč ljublj. ljud. Posojilnico tožiti. To je pozneje tudi storil, ko je zastopstvo slovenskemu odvetniku izročil in ko je dr. Plachkemu stroške prve tožbe plačal. Ko je bila tožba proti Ljudski Posojilnici, torej pravi osebi vložena, je Ljudska posojilnica poverila zastopstvo dr. Avg. pl. Plachkemu, čeravno sta v Ptuj še dva druga slovenska odvetnika, ki bi jo lahko zastopala. Lorenc Angel je množino prič v svoj prilog navedel; njegova nasprotnica — Ljudska Posojilnica pa je vkljub dr. Avg. pl. Plachki-ju sijajno propadla. Dr. Plachki je dobil dvojne stroške. Dr. Šusteršič, ki na katoliških shodih kot jupiter tonans zagovarja slovensko narodnost, v praksi popolnoma narobe postopa.

Iz Sofije. Kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev. Slovence so zastopali na tem kongresu župan g. Hribar, ki je bil voljen tudi za jednega častnih predsednikov; gg. Pustoslemšek in A. Trstenjak. Kongres je bil v krasni dvorani „Slavjanske besede“. Profesor Bobčev otvoril je kongres v imenu društva bolgarskih publicistov. V svojem govoru omenja one velike može, ki so v prošlih časih pripravljali pot zbližanja jugoslovanskih narodov. Ta ideja živi že dolgo v naših narodih, a spočetka so jo gojili le najbistrejši talenti, najboljši in največji sinovi naših bratskih narodov. — Ti naši voditelji so misli zanesli v široke vrste naroda in tako je bilo mogoče, da smo se danes prvokrat zbrali v takem številu, da se spoznamo in zbližamo. Nič se ne doseza samo z željo, ampak z delom in bojem. Naša naloga je, da se spoznamo in sredstvo k temu nam boji naša organizacija. Kakor vnanje imamo tudi notranje neprijatelje — in glavni naš sovražnik je medsebojno nezaupanje, katero moramo iztrebiti. Noben narod naj se ne postavlja nad drugega, ampak složno hodimo proti skupnemu cilju. S to željo odpira kongres! — Nato je govoril minister prosvete dr. Šišmanov. Govornik pravi, da ne govori kot minister, ampak kot literat. Spominja se, kako je pred desetimi leti bil nekega večera v klubu hrvatskih književnikov in umetnikov v Zagrebu in kako je tu nekdo napil jugoslovanski vzajemnosti. On sam je ta čas imel to le za prazno domišljijo — in glej, danes je ta fantazija uresničena.

Danes sta dva jugoslovanska kongresa in odprta bode tudi razstava jugoslovanskih umetnikov — in to baš

pri nas na Bolgarskem! Naša energija, globoka vera v svojo moč je razbila naglo ta nepotrebni in škodljivi pesimizem. Danes vidite, da se Bolgari ne bavijo samo s politiko, ampak s splošno kulturo. Mi smo še za vami, a nadejamo se, da vas dohitimo. Rame ob ramenu z vami bomo delali, za splošni napredek. Narod, kateri nima svojih idealov in zaupanja v svojo moč, postane plen drugih. Vsi moramo delati za kulturno zedinjenje brez razlikenanaše politične cilje. V tem delu bodimo odkritosrčni proti sebi in med sabo.

Prvi dan se je razpravljalo o organizacijskem statutu zveze jugoslovanskih književnikov in publicistov.

Drugega dne je bila na dnevnem redu razprava: „O vzajemnosti dramske tvorbe jugoslovanskih pisateljev“; predaval je Hrvat Fr. Hrčič. Predavatelj kritikuje jugoslovanska gledališča in njih vodstva, katera se brigajo za tuje literature in za tuje proizvode bolj nego za domače. Toda tudi v tem pogledu naj kongres krene na novo pot. Hrčič predlaga, naj se sklene, da naj se kulturno edinstvo Jugoslovancov pokaže na ta praktičen način, da se pripravi vsaj glavno gledališče vsakega jugoslovanskega naroda do tega, da vprizori vsako leto vsaj po eno igro od ostalih treh jugoslovanskih plemen. Toliko vsaj za začetek, naš cilj pa je, da naj se vsaka igra, ki je bila z uspehom igrana na domačem odru, prevzame tudi v ostalih jugoslovanskih gledališčih. To so pač umestni predlogi in je že skrajni čas, da se začnejo tudi dejanski izvrševati.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Sedansko slavnost** slave naši „deutsch-völkische“ 1. septembra v „Hotel Stadt Wien“ v Celju. Ne tajimo, da imajo Nemci razloga dovolj proslavljati ta dan. S to bitko je bilo takorekoč zapečatenno državno jedinstvo nemškega naroda, s tem dnem se začinja moč in slava nemškega naroda v moderni dobi — toda kaj imajo z vsem tem opraviti naši nemčurčki? Sedaj, ko je delo končano so junaki — junaški čvekajo in še bolj junaški pijo — in da jim bolj tekne in da se bolj brez skrbi smejo tudi opiti, imenujejo vse to „Sedan feier“.

— **Razmere poštnih praktikantov** v področju graškega ravnateljstva so silno slabe. Dočim si po starem po dveletni praksi postal asistent v 11. činovnem razredu, čakati moraš dan danes na to „mastno“ službo 3 do 4 leta in tudi dlje. Praktikant ima prav tako težko, naporno in odgovorno službo, kakor vsak drug poštni uradnik. Ne dela se razlike med praktikantom ali kontrolorjem — vsakemu se odkaže svoje mesto in pripeti se, da slabo plačan in včasih tudi lačen praktikant sedi v kasi ter je tako izpostavljen dvojni nevarnosti — da se vsteje in mora škodo vračati z vdolženim denarjem, — ali da se spozabi ter segne v kaso — in plača to s svojim življenjem, ali vsaj z uničeno eksistenco. Na to naši ravnatelji ne mislijo, na to ne misli ne minister ne njegovi svetniki — oni so vsi dobro plačani in siti, — zato se ne morejo prečuditi, če se je kje kak praktikant, ki že leta in leta služi za 66 K — na mesec — spozabil in segnil v po-verjeno mu kaso! Ne čudite se, da se to včasih dogodi — čudite se rajše,

da se to dogodi tako redkokrat! Da pa to zaprčite, uredite advancement ter zagotovite vsakemu praktikantu, da pride po dveh letih v 11. plačilni razred. Nadalje pa uredite službo tako, da ne bodo praktikantje kasirji. Na taka mesta postavlja vsaka banka, vsak še tako majhen denarni zavod dobro plačane ljudi — le poštno mogotce vodijo v tem pogledu — druga, kakor oni pravijo — višja načela. — Da bi tej mizeriji napravili konec, združili so se praktikanti graškega ravnateljstva ter hočejo z združenimi močmi in s pomočjo poslancev, delati za izboljšanje svojega položaja. Dobro bi bilo, da se jim pridružijo praktikantje vseh drugih poštних direktij po vsej državi.

— **Ponesrečila je v solnograških gorah** minoli petek gospa M. Pospšil, uradniška soproga z Dunaja, hči vojaškega zdravnika v pok. dr. Vučinića v Celju.

— **Duhovske spremembe.** Na novo so imenovani kaplani: gg. dr. phil. et theol. Fran Lukman v Slov. Bistrico, Leopold Kolenc v Podsredo, Blaž Dvofak v Visoko Muto. Zopet nastavljen je g. dr. Maks Vrabec v Vidmu; prestavljeni so gg. dr. Ivan Jančič iz Kozjega v Žalec, Alfons Požar iz Slov. Bistrice v Vojnik, Ivan Hribar iz Vojnika v Rečico, Maks Ašič iz Vidma v Ponkvo, Fran Lovrenko iz Št. Marjete pri Ptuj v Žetale, Alojzij Gričnik iz Žetal v Črešnjevec, Ivan Lah iz Visoke Mute v Kozje.

— **Goljuf.** Po slovenskih mestih in po deželi hodi neki človek, ki pravi, da je potnik „Industrije stakla“ v Zagrebu in ponuja strankam na obroke svete podobe z godbenim avtomatom. Kjer se mu kupčija posreči, zahteva agencijske odstotke, nekateri mu pa plačajo tudi prvi rok v poljubni vsoti in potem zaštonj čakajo na naročene podobe. Navedenec je obrt, star 38 do 40 let, govori nemški in hrvatski in je že na ta način pogoljufal več strank.

— **Premog se zopet podraži.** Trboveljska premogokopska družba nannanja, da se podraži premog vsled povišanja delavskih plač in vsled zvišanja lesnih cen.

— **Ponarejeni bankovci po 20 K.** Te dni so dobili v neki trgovini v Celju bankovec od 20 K, katerega so še le prekasno zapazili — kot falsifikat, čeprav je prav slabo ponarejen. Te slabo ponarejene bankovce se lahko po tem spozna, da imajo temnejše ozadje nego pravi bankovci, ženski glavi ste na obeh straneh prav slabo izvedeni in pretemno šrafrani, tako da svitli deli obraza ne pridejo do veljave, barva ponarejenih bankovcev je opekasto rdeča (ziegelrot). Angeli so na obeh straneh zelo grobo izdelani, označenje serije se je posebno na madžarski strani popolnoma ponesrečilo.

— **Zborovanje.** V soboto (praznik) dne 8. septembra t. l. popoldne ob 3. uri se vrši politično zborovanje pri Sv. Frančišku okraj Gornjigrad. — V nedeljo, dne 9. septembra t. l. popoldne ob 4. uri pa bode politično zborovanje v Kapli pri Vranskem. — Na obeh shodih bode govoril državni poslanec g. dr. Voušek in sicer o političnem položaju, oziroma o volilni reformi. Volilci pridite množično.

— **Prostovoljna požarna bramba v Mozirju** priredi ob priliki blagoslovljenja društvene zastave na dan 7. in 8. septembra t. l. slavnost v večjem slogu in sicer: Dne 7. septembra t. l. zvečer bakljada, podoknica kumici, potem koncert v hotelu „pri pošti“. — Dne 8. septembra 1. zjutraj budnica, 2. ob 1. uri popoldne sprejem društev iz Gornje savinjske doline pri gostilni

Puncer, ob pol 2. uri popoldne sprejem društev iz Spodnje savinjske doline pri gostilni Hocke v Ljubiji; pozdrav skupnih društev in potem obhod po trgu. 3. Ob pol 3. uri slovesno blagoslovljenje zastave, nagovor in deklamacije. 4. Odhod na slavnostni prostor. — Na slavnostnem prostoru: 1. Koncert šoštanske narodne godbe in raznih pevskih društev. 2. Srečolov. 3. Prosta zabava in ples. — Vstopnina na slavnostni prostor za neude. 50 vin.; društveniki so vstopnine prosti. — Vsa društva, kakor tudi prijatelji brambovstva se k tej izvanredni slavnosti najvljudneje vabijo. — Posebna vabila, razven lepakov, se ne bodo razpošiljala.

Odbor.

— **„Bralno društvo v Novi cerkvi pri Vojniku“** priredi v nedeljo, dne 2. septembra 1906 na vrtu gostilne „Krivec“ veselico s prav zanimivim sporedom. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

— **Katoliško politično društvo za gornjegrajski okraj** ima javno zborovanje pri Sv. Frančišku, v gostilni g. Časal, dne 8. septembra po večernicah. Predstavil se bode drž. poslanec g. dr. F. Voušek.

— **Podšentjur pri Zagorju.** (Sejmarjem na znanje). Tukajšnji sejem v ponedeljek po angelski nedelji se vrši na novem sejmišču tako-le: Kramarji imajo svoje sejemske kolibe na gornjem delu, živina pa stoji na spodnjem za cesto, ki vodi iz toplice v Podšentjur. K obini udeležbi vabi gospodarski odsek.

— **Politični shod v Šmartnem pri Slovenjemgradu** bo dne 9. septembra po večernicah v Kacovi gostilni. Obljubil je priti g. državni poslanec Robič. Prijazno so vabljeni vsi domačini, bližnji in daljni sosede.

— **Rajhenburg.** Josip Germovšek, posestnik v Križah okraj Kozje je bil poklican v Celje k orožnim vajam. Dne 24. avgusta je pobegnil domov toda orožnik Koje iz Rajhenburga ga je prijel in oddal vojaški oblasti.

— **Otvoritev sávskega mostu v Brežicah** se je vršila dne 26. t. m. Prišel je k slavnosti po mnogem mologovanju tudi cesarski namestnik grof Clary, a brežiški izzivači so dobili ukaz, se čisto mirno vesti, nič izzivati, nič hajlati. To je bilo nekaj grozno mučnega za naše nemškarje, ker so morali z nagobčniki hoditi okoli. Zato pa cela slavnost ni imela običajnega kričavo-nemškega, ampak samo oficijelnega značaja. Slovenci se seveda slavnosti niso udeležili. Zelo neljubo je bilo Nemcem tudi, da je neka oblast zahtevala cerkveno blagoslovljenje mostu, ki ga je izvršil vč. gosp. kanonik Majcen iz Maribora.

— **Žiće.** Veselica, ki smo jo v zadnji številki „Domovine“ napovedali, da bode 2. septembra se ne bode vršila.

— **Umrla je v Gradcu** po operaciji soproga veleposestnika Franca Podgorškega Marija Podgoršek iz Ponikve ob južni železnici, kjer so jo danes položili k večnemu počitku. Bila je rojena Zdolšekova („Šuc“) iz Okroga pri Ponikvi. Eden sin gospodari doma, drugi je „Cestni Jožek“ pri Št. Jurju ob južni žel., tretji je bil policijski svetnik v Ljubljani, hči pa je omožena na Mastnakovem („Zajčevem“) v Lokarjih pri Št. Jurju.

— **Za ponemčevalnico na Pragerskem** — zopet beračijo. Zadnja „vahtarica“ piše, da so naložili srečno toliko slovenskih otrok za to ponemčevalnico, da morejo otvoriti drugi razred, in za ustanovitev tega so začeli zopet beračiti. Kdaj pridemo končno do tega, da začnemo s praktično realno slovensko politiko na vseh koncih in krajih naše Štajerske! Kdaj uvidimo, da je smešno in kratkovidno, z za-

smehom prezirati vse te „nemške otroke“, ki rastejo kot gobe iz naše zemlje?!

— **Gospodu Kalsarju v Ptuj** naznanjamo, da absolutno ne utegnemo prevajati njegovih nemških nam doposlanih popravkov na slovenski jezik, in če hoče kaj popraviti, naj nam to javi slovenski.

— **Mesto Ptuj** ima po lastni izpovedi Nemcev v zloglasni „Marburgerci“ nad 1.300.000 K dolga, katerega je večinoma napravil sedanji župan Ornig. Pa Ptujčani so svojemu skrbnemu očetu hvaležni za ta dolg, in če se kje upa kdo na to opozarjati in ugovarjati proti pomnožitvi zadolženja, pa si Ornig, kar hitro dá po „svojih ljudeh“ izreči zaupnico v mestnem svetu. Potem pa lahko — Drava spet mirno naprej teče, saj proti paši se ne sme nihče ganiti! ubogi ptujski Nemci!

— **Požari.** Na Kogu pri Ormožu je pogorela viničarija ljutomerskega trgovca Sršena. Dva viničarja sta se opekla tako hudo, da so ju morali prepeljati v bolnišnico. — Na Ptujski gori pa so zgorela poslopja trem posestnikom. Zgorelo je tudi nekaj živine. Zažgali so otroci.

— **V Sv. Rupertu v Slov. gor.** bodo igrali dne 8. septembra t. l. popoldne ob 4. uri v „stari šoli“ veliko ljudsko igro v 5 dejanjih „Cvrček“ v prid dijaške kuhinje v Mariboru. Igra učiteljstvo in dijaštvo. Ker je igra že sama na sebi zanimiva in je določen čisti dobiček v tako idealni namen, se nadjajo uprizoritelji množične udeležbe od blizu in daleč.

— **Strela je zažgala hleve** in škedenjski hram kmetu Elzniku pri Sv. Križu nad Mariborom. Škode je 6000 K, zavarovalnine pol manj.

Kranjsko.

— **Graččino Zagorica pri Mokronogu** je kupil ljubljanski mesar in posestnik g. Ivan Črne od g. Matije Hočevarja za 75.000 K.

— **Na smrt obsodili** so porotniki slepca Jerneja Perkota, ki je bil umoril otroka svojega gospodarja. Perko je bil že od mladih nog pri Čimožerju kot rejeneec in je bil ves čas priden in dober delavec. Pred osmimi leti je pa po nesreči oslepel — in od te dobe mu je tudi duh nekako otemnel, kajti v vsakem človeku je slutil le preganjalca in zasramovalca. Čimožarja je že dlje časa sovražil — odkar mu je pa ta očital, da mu klobase krađe, ni svojega sovraštva mogel več brzdati mogel, in konečno se je maščeval nad njim tako, da je nekega dne, ko je bil šam doma in mu je gospodinja, odhajaje naročila, naj punčiko včasih poziba, če bo jokala, svoje maščevanje na grozen način izvršil. Zaklal je otroka ter pobegnil. Kmaló so ga vjeli in zaprli — in sedaj so ga porotniki obsodili na smrt.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** opozarja vse one svoje podružnice, ki letos še niso naznanile svojih odborov in funkcionarjev, naj to store vsaj do 5. septembra t. l. Rabijo naj zato vlani doposlane tiskarnice. Te podatke rabi družbino vodstvo za koledar 1907. leta. Ko bi prezrla kaka podružnica ta opomin, zvrča naj potem krivdo sama nase. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 30. avgusta 1906. — **Obrtno nadzorništvo za Kranjsko** je izdalo poročilo o svojem delovanju v letu 1905. Izvršenih je bilo 731 nadzorstev pri 664 obrtnih obratih. V teh je delalo 13.285 delavcev in 5010 delavk. Stavke so bile 4 in je nadzorništvo vsled prošnje delavstva dvakrat posredovalo. Podjetniki

so se obrnili na nadzorništvo 78krat, delavci pa 88krat. Nadzorništvo je izdalo 71 pozivov na delodajalce odpravo nerednosti. Za delavstvo se zavzelo s tem, da so se njihova pogoja izboljšala, da so dobivali zdrav pitno vodo itd. Nesreč se je pri delavcih zgodilo 1235, od katerih jih je bilo 18 smrtnih. Kar se tiče delavne časa, je omeniti, da je bil skoraj kot prejšnje leto. Gospodarski položaj delavstva ni bil bogve kako ugoden, vsled vedno rastoče draginje in pri jestvinah. Delavska stanovanja v nekaterih krajih slaba in se ne ugovarjajo zdravstvenim zahtevam, da se meri na to, da bi se čimprej izboljšala. To poročilo je samo nemški. Upamo, da smemo zahtevati, da dobimo vsaj prihodnje leto slovensko. In to zahtevamo!

— **Blejski grad** z jezerom in vsemi posestvi vred je na prodaj. Povod temu so razmere g. Felixa Muhra. Po naši sodbi bi morala gledati dežela na to, da kupi vsaj grad in jezero.

— **Slana je pobrala** na ljubljanskem barju vso ajdo.

Primorsko.

— **Veliko narodno slavlje v Tolminu.** Dne 8. septembra bode v Tolminu redka slavnost, katero napravijo v tem prijaznem trgu skupno tri tamošnja društva: Narodna čitalnica bo slavila svojo 45letnico; Rokodelsko bralno društvo razvije svojo zastavo in proslavi svojo 25letnico; Prostovoljno gasilno društvo pa otvori svoj gasilni dom. Slavnost se bo vršila ob vsakem vremenu, ker je preskrbljeno tudi za primerne pokrite prostore. Nadjati se je obilne udeležbe ne le z Goriškega ampak tudi z Gorénjskega, katero nam je sedaj po novi železnici tako blizo. Preskrbljeno je tudi za prenočišča in postrežbo, kakršno si le more kdo želeti. Prihajajo torej rojaki ter slavite z nami ta narodni praznik.

— **Mater umoril in sebe končal** Upokojeni orožnik Franc Bahert Bovcu je bil velik pijanec, vsled česar ga je mati večkrat zmerjala. Da naredi konec temu življenju, je v soboto umoril mater, nato pa še sebi prerezal vrat. Našli so ga mrtvega.

— **Morilka lastnega otroka.** Kakor smo poročali svoječasno, našle so žanjice na neki njivi v Vrtojbi v pšenici zakopano truplo novorojenca. Te dni so orožniki na Grahovem prijeli Terezijo Šorli, ki je na sumu, da je mati onega zakopanega otroka, katerega je sama zadavila. Prepeljali so jo v goriške zapore.

— **Ricmanje.** Odbor političnega društva „Edinost“ v Trstu je sklenil, da vzame v roke ricmanjsko zadevo v končno rešitev. Radovedni smo, kaj bo in kako se stvar reši. Ob sebi se razume, da želimo najboljšega uspeha, ki po naši sodbi itak ne more izostati, ker je jasno že zdaj, da pomeni ricmanjska zadeva za tržaškega škofa Nagla vsak dan večjo blamažo.

— **Šulferajnska šola v Škedažu pri Trstu.** Na tej šoli se v drugi polovici septembra prične šolski pouk in nemški bratci že vabijo starše, naj vpišejo svoje otroke vanjo. Značilno je, da se v vabilu poudarja narodnostna stran šole. Opozarjamo slovenske starše v Škedažu in okolici, da se ne dajo preslepiti sladkim besedam nabiralcev otrok za to šolo, v kateri se vsakemu Nenemcu vcepi sovraštvo in gnus do njegovega materinega jezika in do njegove narodnosti.

Gospodarstvo.

Kranjska kmetijska šola na Grmu.

Vežalni odbor kranjski razpisuje študij v kranjskih časnikih 5 deželni študij za učence deželne kmetijske šole na Grmu. Pri tej pripravi ne moremo kaj, da bi tega našega zavoda našim kmetovalcem boljše ne priporočali. V to svrho obhajemo glavna določila iz statuta programa kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

1. Uredba zavoda.

Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu je kranjski deželni zavod; pouk traja dve leti.

Pouk se začne vsako leto 3. novembra in se konča z zadnjim oktobrom prihodnjega leta. O božiču imajo učenci šest dni, o veliki noči dvanaest dni in o poletnem času en mesec dopusta od 1. do 31. avgusta. Pouk je razdeljen v vsakem letu na dva tečaja, zimski in poletni tečaj. Zimski tečaj traja od 3. novembra do konca aprila, poletni od 1. maja do 31. oktobra. Pouk je teoretičen in praktičen. Teoretičnemu pouku je namen, popolnoma izobraziti učence v vsih tistih potrebah in strokovnih vednostih, ki so danes neobhodno potrebne za uspešno kmetovanje. Praktični pouk se vrši na kmetijskem gospodarstvu pod navodom učitelja in predelavcev.

Vsa uredba zavoda, skupno stanje, skupna hrana, vsa razdelitev časa, učni, hišni in poslovni vsi vse navaja učence na to, da se v vseh ljubezen do kmetijstva in izgoje za praktično kmetijsko delo in za sistematično delo. Vsa tega se navajajo učenci tudi na kmetijsko in priprosto življenje, na štedljivost, zmirnost, delavnost in sploh na kmetijsko stanje.

2. Učenci.

Učenci so ali notranji, ki stanujejo v šoli, ali zunanji, ki stanujejo doma. Notranji učenci so deželni kmetijski in plačujoči učenci.

Vsak notranji plačujoči učenec prejme hrano po 80 h na dan in po 10 K solnine na leto ter stanuje brezplačno v zavodu. Hrana je plačevati v mesečnih obrokih po 24 K, stanje pa v polletnih predplačanih obrokih po 20 K.

Plačujoči učenci, kateri naj izvršijo posebnim dovoljenjem deželnega kmetijskega sveta v enem letu, plačajo solnine po 10 K.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 10 K solnine na leto.

3. Ustanove.

Za šolo je ustanovljenih deset učiteljskih ustanov po 240 K na leto, ki jih oddaja deželni odbor.

Pravico do teh ustanov imajo si kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 20 let stari, čvrstega zdravja in so z vspehom dovršili ljudsko šolo. Pravica gre tistim mladeničem, ki so do dovršitve šole na Grmu, govorili v svojem domu in se bodo pešali v kmetijstvu, vinarstvu in sadjarstvu.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno, za obleko, živотно perilo, zdravilo in za šolske potrebščine pa morajo sami skrbeti.

4. Sprejem učencev.

Kdor želi vstopiti v šolo, mora biti:

1. da je dovršil 16. leto; če je telesno posebno krepak, sprejme se tudi po dovršenem 15. letu. Mladenci, ki so dovršili 24. leto, sprejme se le izjemoma v zavod;

2. da je prosilec z dobrim vspehom dovršil ljudsko šolo ali obiskoval kako meščansko ali srednjo šolo, kar mora dokazati s spričevalom zadnjega tečaja;

3. da je telesno sposoben za kmetijska dela, kar mora dokazati s zdravniškim spričevalom;

4. da je lepega vedenja, kar mora izpričati s župnijskim in županskim potrdilom;

5. da so stariši ozir. varuh pripravljeni trpeti stroške za šolanje.

Prošnji za sprejem v šolo je priložiti tedaj: 1. rojstni list, 2. izpričevalo o dovršeni ljudski ali kakvi višji šoli; 3. zdravniško potrdilo o trdnem zdravju; 4. izpričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilca in 5. obvezno pismo (reverz) starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Prošnje svojeručno pisane in kolekovane s kolekom za 1 K je poslati vodstvu, ki jih predloži deželnemu odboru.

Vsak prosilec mora delati tudi sprejemni izpit iz slovenskega jezika in iz priprostega računstva. Od vspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kdaj je delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Vsak v šolo sprejeti notranji učenec mora seboj prinesiti sledeče stvari:

1. 6 srajc; 2. 6 spodnjih hlač; 3. 6 parov nogavic ali vnuč; 4. 6 žepnih robcev; 5. 6 obrisač; 6. 2 para čevljev za delavnike; 7. dva glavnika, krtačico za zobe, krtače za obleko in obutev.

Vsak notranji učenec omisliti si mora po vstopu v šolo jedilno orodje in en kozarec, kar preskrbuje vodstvo.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Napravo uniforme, ki stane 60 K in ki se lahko plačuje v obrokih, preskrbuje vodstvo.

Za snajenje životnega perila, za popravilo obleke, za učne pripomočke (knjige, papir itd.) mora vsak učenec sam skrbeti. Stroški za to s prištetim denarjem, katerega dobijo učenci ob nedeljah in praznikih za proste izhode, znašajo od 8 do 10 K na mesec.

5. Končno določilo.

Učenci, ki dovrše šolo z dobrim vspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico le do dveletne prezentne službe. Ako namreč zadoste svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih starišev domu, smejo glasom odredbe c. kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija 1895 št. 4643, prositi proti koncu družnega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Svetovne vesti.

— **Gozd je pogorel** med Pulo in Fazano v Istri. Gorelo je tri kilometre na daleč ter popolnoma uničilo nasade. Prihiteli so gasilci iz Pule in od vseh strani gasiti, pa tudi vojaštvo je pomagalo.

— **Sv. Marka zvonik v Benetkah.** Ker so pri zidanju rabili opeko, v kateri so različne žveplene sestavine, bodo morali vse, kar so do sedaj sezidali, zopet podreti, kajti upotrebljena opeka ni uporabna za tako delo.

— **Štrajk policistov v Rimu.** Na naredbo ministrskega predsednika so v noči od 28. na 29. t. m. pozaprl veliki del štrajkujočih policistov ter zažugali ostalim, da bodo postopali proti njim kakor proti dezertarjem, če ne pridejo takoj zopet v službo.

— **Štrajk na Španskem.** Položaj v Santanderju je vedno resnejši. Delo je ustavljeno v vseh rudokopih. V mestu Camargo so štrajkujoči vlomili v shrambo za dinamit ter vso zalogo odnesli. Vlada je poslala oddelek konjice. Štrajkujoči in policija so se večkrat spoprijeli. V Santanderju je bilo tudi že nekaj mrtvih na obeh straneh.

— **V Bosni** so našli deželni geologi v raznih krajih mnogo vredne rude, katere imajo v sebi mnogo aluminija. Nadejati se je, da bode pridobivanje aluminija donasalo deželi veliko koristi. Mi se le bojimo da bodo tujci vtaknili dobiček v svoj žep — za nas bo le trudapolno in nevarno delo v rovih in plavžih.

— **Bliskovni vlak med Budimpešto in Požunom.** Zadnji čas so ponovno poskušali v novi delavnici ogrskih železnic zgraditi brzovozni stroj. Zgrajen je v obliki torpeda, ima moči za 1400 konjskih sil in teče na 24 kolesih. S strojem nameravajo uvesti hitreje vozeči brzovlak, ki bi pri teži 400 ton prevozil 135 km na uro. Tako bi prevozil iz Budimpešte v Požun (213 km) v 1 uri 35 minut; za enako pot rabi sedanji orientalski brzovlak 3 ure in 2 minuti.

— **Ne igrajte se z orožjem!** Sedemletni Luka Mijaček v Zgališču pri Zagrebu se je igral s samokresom, ki se je sprožil in je krogla švignila igralcu v glavo. Zdravniki nimajo dosti upanja, da bi otroka rešili.

— **Denar je ponarejala** kmetica Marta Karič v Janjačku na Hrvatskem. Razpečavala ga je že dalje časa. Te dni so ji prišli na sled in našli pri hišni preiskavi 65 ponarejenih komadov po 5 K, 4 po 2 K in nekaj kron in desetec. Denar je dobro ponarejen in je iz kositra.

— **Ločitev cerkve od države na Francoskem.** Če papež ne dovoli, da bi katoličani na Francoskem osnovali bogoslužna društva, kakoršna zahteva nova postava in če vsled tega ne bode 11. septembra teh ali podobnih organizacij, kakoršne nova postava zahteva, francoska vlada ne bode imela komu predati cerkve ter bode vsled tega primorana cerkve zapreti — cerkveno imovino pa izročiti odborom za preskrbovanje siromakov in dobrotelnim zavodom. Da bi bilo lažje mogoče razširiti od Rima neodvisno narodno cerkev, namerava postaviti radikalni poslanec Gyesse predlog, naj se novi postavi doda naredba, da se cerkveno imetje sme izročiti tudi občinam „prostitih katoličanov“. Po novi postavi se ima izročiti cerkveno premoženje samo takim bogoslužnim društvom, katera nadaljujejo dogme in božjo službo stare občine. Kakor vse kaže, bode na Francoskem še hud boj med duhovščino in

vlado, predno bo to vprašanje ločeno. Klerikalci so pripravljeni na skrajni odpor.

— **Velik požar** je vničil v Lyonu na Francoskem skladišča in poslopja neke družbe za preseljevanje. Škode je bilo za 2.200.000 frankov.

— **Nesreča na železnici.** Blizu Ivova je trčil osebni vlak v rezervni stroj. Dva voza sta se popolnoma razbila. 12 do 15 oseb je hudo, nad 40 oseb pa lahko ranjenih.

— **Nevarnega anarhista** so prijeli v Marsilji v osebi italijanskega čevljarja Civilla. Našli so pri njem raznih razstreljiv, s katerimi je skoraj gotovo hotel umoriti predsednika Fallieresa, ki pride kmalu v Marsiljo.

— Denarna centrala „Zadružne Zveze“ v Celju izkazuje z 31. avgustom t. l. naslednji denarni promet in bilanco:	
Vplačani deleži	K 109.930.—
Izplačani „	210.—
Stanje deležev	K 109.720.—
Prejete vloge v tekočem računu	K 2.424.829'61
Vzdignjene vloge v tekočem računu	1.035.347'65
Stanje vlog v tekočem računu	K 1.389.481'96
Izplačana posojila v tekočem računu	K 1.880.057.—
Vrnjena posojila v tekočem računu	410.644'31
Stanje posojil v tekočem računu	K 1.469.412'69
Gotovina, poštna hranilnica in naložbe	K 177.668'23
Denarni promet je iznašal:	
prejemki	K 5.079.784'53
izdatki	5.075.135'47
Skupni denarni promet toraj	
K 10.154.920'00	

Vsem onim, ki jim teži njih duše tako „velikodušna“ skrb za mene, naznanjam, da ne odhajam iz Celja in da se ne umaknem s pozorišča.

Vekoslav Spindler.

SLOVO!

Ker mi ni bilo mogoče se pri svojem odhodu iz Letuša pri vseh dragih mi prijateljev in znancev osebno posloviti, kličem tem potom vsem krepki „NA ZDAR“ in „Z BOGOM“ udani

Jakob Sem, trgovec pri Sv. Frančišku Ksaveriju, v Sav. dolini.

Otvoritev trgovine.

Usojam si slavnemu občinstvu v Radomirju in okolici vljudo naznaniti, da otvorim

trgovino z mešanim blagom
Filačevi hiši.

Prizadeval si bodem vedno s svežim blagom po nizkih cenah cenjenim odjemalcem postreči in zagotavljam vsakega, kdor bode enkrat pri meni kupil, da mi ostane zvest odjemalec.

Na konkurenčno reklamo iz Ljubnega odgovarjam toliko, da bodem jaz po moči po ravno takih cenah prodajal.

Prosim drage svoje rojake, da me mnogobrojno obiskujejo in se priporočam z odličnim spoštovanjem

Jakob Sem

bivši poslovodja podružnice Norb. Zanier & sin v Letušu.

Sv. Frančišek-Radomirje, dne 29. avgusta 1906.

Prostovoljna prodaja.

Naprodaj je zaradi preselitve velika hiša na Jesenicah. Hiša stoji zraven novega kolodvora. Pri hiši je hlev, vodnjak in dva vrta za zelenjavo in tudi vse občinske pravice. V hiši se izvršujete zdaj dve obrti in sicer izvrstno uspevajoča moderno opravljena pekarna in prodaja delikates. Natančne pogoje pove dr. J. VILFAN, odvetnik v Radovljici. (468) 3-1

Pri prvovrstni avstrijski zavarevalni družbi (270) proti požaru in za življenje najdejo 12-7

posredovalci

kot krajevni in okrajni zastopniki izplačujoči se postranski posel kot glavni zastopniki in stalni potovalci pa dobro stalno službo. Ponudbe pod „15305 Gradec“ poste restante.

Čudo sveta!

50 komadov za samo gl. 2-50.

1 eleg. večkratno pat. remontoir-žepna ura s pisano garancijo tovarne za točnost, 1 fina zlato-double verižica, 2 prstana iz amerik. zlato-double s ponar. briljanti (za gospoda ali damo), 2 zlato-double mansetna gumba (ostaneta vedno nova), 3 krasni naprsni gumbi (chemisets), 3 pat. gumbi za ovratnike, 1 eleg. žepni nož, 1 eleg. svilena ovratnica, svetla ali temna, 1 lepa igla za ovratnico s Simili-briljantom (doubleirana), 1 lepa danaska broša (zadnja novost), 1 krasno žepno toaletno zrcalce, 1 lepa denarnica, 1 par boutonov z amerik. briljanti, 1 fino pisalno orodje iz niklja 1 pat. vremenski barometer, 1 garnitura 20 komadov različnih pravih inozemskih znamk, 1 eleg. odrezalec za smodke (nikelj), 1 pat. držaj za ovratnico, 1 album najlepših slik sveta. Vse skupaj za elegantno uro, ki je sama skrat toliko vredna, samo gl. 2-50. Proti predplačilu ali povzetju se dobi pri osrednjem depotu za pat. ure in dragotine.

S. URBACH, Krakov šte. 74.

N. B. Pri nakupu 2 paketov se pridene 1 prima angleška britev brezplačno. Ne ugajajoče se zamenja ali vrne se denar. Riziko izključeno. 1-1

5 parov črevljev za 4 krone

in sicer: 1 par moških, 1 par ženskih, 1 par deških, 1 par dekljskih, 1 par otroških modnih črevljev fino pospoliranih, po najnovejšem kroju in na lahko izdelanih, prodajamo, ker opustimo vse filijalke, po tej res nizki ceni. — Dovolj je, ako naznanite pri naročilu dolgot ali šte. Pošljamo po poštne povzetju ali proti kasi.

Kesslerjev eksport črevljev, Krakov 72.

Kar ne ugaja, zamenjamo ali povrnemo denar — riziko je torej izključeno. (467) 1

Najemna hiša

z 12 strankami z bruto-dohodki letnih 1062 K, 3 minute od ene najvažnejših postaj na južni železnici, je radi smrti ceno naprodaj. V kraju samem (457) je tovarna. Pojasnila daje 3-2 „UPRAVNIŠTVO DOMOVINE“.

Dobro vpeljana

trgovina

z mešanim blagom z vso potrebno opravo se pod takoj odda. ugodnimi pogoji

(466) Vpraša se pri lastniku 3-1 F. Dolinar, Vrtne ulice 16.

Vrtno veselico

privedi Josip Sevcnikar na Lavi pri Celju v svojih gostilniških prostorih v nedeljo, dne 2. sept. t. l. ob 3. uri popoldne.

K mnogobrojni udeležbi vabi najvjudneje J. SEVČNIKAR, gostilničar. (459)

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja v Ameriko! Vsakih 14 dni vozijo Trst-New-York

parniki z dvema vijaki in brezžičnim brzojavom opremljeni. 10.000 ton naseči. — Pojasnila in vozni listi se dobijo pri zastopniku:

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana Slomškove ulice št. 25.

Bližnji odhodi parnikov iz Trsta: SAVONIA, ponedeljek 17. septembra 1906. PANNONIA ponedeljek, 1. oktobra 1906. CHARPATIA, ponedeljek, 15. oktobra 1906. 48

ANTON KOLENC, Celje

Nar. dom in v lastni hiši Graška cesta 22. Trgovina špecerijskega blaga ter dež. pridelkov (120) na debelo in drobno. 46-30

Naznanjam vjudno, da sem otvoril v lastni hiši Graška cesta št. 22 popolnoma novo urejeno TRGOVINO s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki. Trgovina v Narodnem domu pa ostane kakor do sedaj. Potrudi se bodem dobro in pošteno postreči z vedno svežim in dobrim blagom ter prošim slavno občinstvo za mnogobrojni obisk. Kupčija in prodaja vsakovrstnih deželnih pridelkov, sadja, svežega in suhega kakor: jabolk, kutin, hrušek, češenj, češpelj, marelic, breskev, drena, orehov, kostanja, pravega in divjega. Kupujem tudi vsakovrstno žito kakor: pšenico, oves, rž, koruzoj laneno seme, konopljeno seme, krompir, tižol, bob, grah, predivo, bučna zrna, koruzno slamo od storžev, nadalje: maline, jagode, suhe gobe, malinsko štupo, mravljična jajca, želod, vosek, maslo, smrekovo, borovo, macesnovo seme, macesnovo gobo, bezgovo gobo, vsakovrstne cvetke in koraninice raznih zelišč kakor: tisoč rože, arniko, bezgovo cvetje, lipovo cvetje, sploh vse cvetke in koraninice lepo posušene. Jemljem tudi lepo kuretnino: piščance, race, gosli, kapune, purane itd. Kože od vsakovrstne divjadi in domače živine.

F. Sevcik

puškar v Ljubljani Židovska ulice št. 1

(394) 10-7

Naprodaj je nova

HIŠA

na Teharjih — (Slav. šte. 16.) poleg sejmiš obsegajoča 5 sob, kuhinjsko shrambo in dve kleti zelo primerna za gostniško obrt. Vzrok prodaje starost lastnice. Več po UPRAV. „DOMOVINE“ (444) 3-2

FRANZ KAISER

posestnik vinogradov in veletržec z vinom

priporoča svojo bogato vinsko zalogo, prav tako vse vrste štajerskih vin in še posebno Cviček (Schiller). Priporoča tudi svoja žganja: tropinovec, brinjevec, slivovko, katera vse sam žge, najfinejše likerje, rozolje itd.

Uzorci in ceniki so na zahtevanje gratis in franko na razpolaganje.

izurjena v galanterijski strok-
in okreten ter bister . . .
učenec, se sprej-
152-38
P. KOSTIČU v Celju.

Kupujte narodni kolek!

Najprimernejša darila za godove, birmo itd. so

Singerjevi šivalni stroji

Original SINGER
Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

za domačo
porabo in
obrtno svrhe
vsake vrste.
x
Velika
trpežnost in
vzorna
konstrukcija
usposobljajo

stroje do najvišje tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

**Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja**

Singerjevi šivalni stroji so na največjih
svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev
CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8. (20) 52 - 34

Potnikom v Ameriko v predvarek!!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov
ZWILCHENBART
BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; —
vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto.
— Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov
do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.
Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas in sprejel
bode brezplačno najboljša pojasnila. (39) 52-36

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zvezna tiskarna

je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, ozir.
električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini. V zalogi ima in tiska v
več barvah izdelane krasne **diplome**. — Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene
papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake,
opomine, vabila, podobice, spovedne listke, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, hra-
nilne in zadržne knjižice, poročna naznanila, napise za slavoloke itd.; sploh izvršuje v
kratkem času vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari okusno in ceno. — Veleč. duhovščini,
slavnemu učitelstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam
ter p. n. občinstvu se priporoča za vezavo knjig v priznani trpežni izpeljavi. — Za posojilnice,
hranilnice in druge zavode se izdeljujejo hranilne knjižice vezane v celo ali pol platno z zlatim
ali črnim
tiskom po
nizki ceni.
Za mnogo-
brojna na-
ročila se
priporoča

se priporoča častiti duhov-
ščini, slavnemu učitelstvu,
pisateljem in p. n. občinstvu
za vsakovrstno izvrševanje
tiska od navadne do naj-
modernejših oblik. — Ker

Zvezna knjigoveznica.

izitnice priporoča Zvezna tiskarna.

POZOR! POZOR!

JOS. LAMPRET, ŠOŠTANJ

mizarska delavnica s stroji

priporoča svojo veliko zalogo **OKEN**, v velikosti do 1'50, 1'60, 1'70, 1'80, **VRATA** istotako izgotovljena v velikosti od 2, 2'20, 2'30 2'40 m.
popolnoma izgotovljenih . . . 1'90 in 2 m po konkurenčnih cenah. V zalogi je zgotovljeno pohištvo.

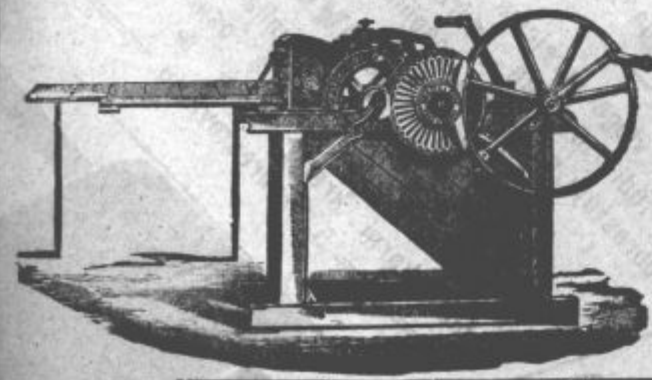
Zagotavlja solidno in točno postrežbo. Načrte za okna in vrata pošilja na ogled.

Zoper ogenj in vlom varne blagajne in šivalne stroje kupite pri meni najceneje.

Zanesljivo najboljše poljedelske stroje

kakor mlatilnice na roko in gepelj, čistilnice (pajkle), slamoreznice,
mline za sadje in grozdje, vinske in sadne stiskalnice priporoča v bogatej izbi

trgovina z železnino „Merkur“ P. MAJDIČ, Celje

ter pošilja na željo
cenike **zastonj**. **Vlačne grablje**
Posebno opozarjamo na **omare za**
led, stroje za izdelovanje
sladoleda in **surovega masla**,
ter razno **kuhinjsko opravo**.
Lepa izbira **kuhinjske posode iz**
čistega nikla **zdravniško**
priporočena.

najuspešnejše poljedelsko orodje, s ka-
terimi ena oseba lahko toliko naredi,
kakor z navadnimi 6 ljudi. -----

komatne plachte so v zalogi.

Traverze, cement, železo za vezi, cevi iz kamenščine, strešna lepenka, sesalke in vodovodne naprave

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

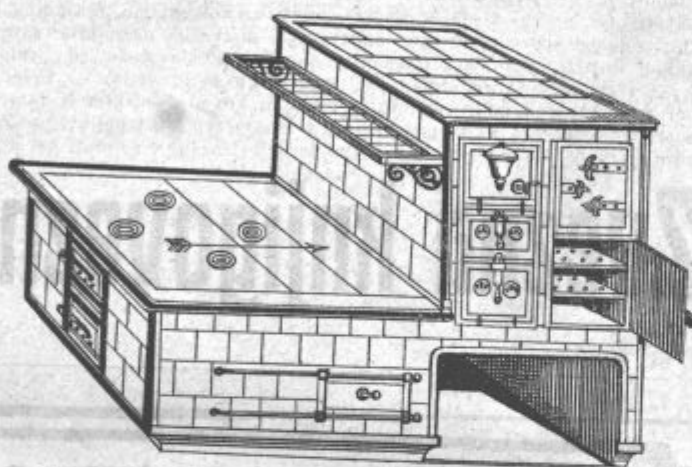
štiri in tričetrť odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vranksko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50-33

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4%**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

USA KOVRSTNE VODOVODE,

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

USA KOVRSTNE ZELEZNE OGRAJE

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in skladišča ali pokopališča.** — **Popolnoma železna okna**, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve. — **napeljavo strellovodov** itd.

Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela po tovarniških cenah.

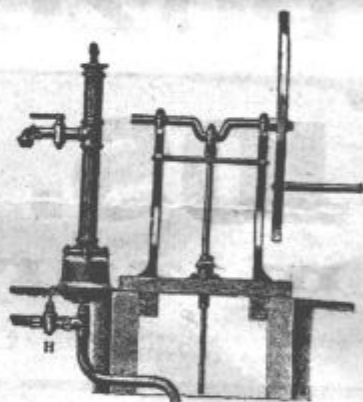
Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52-35

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar

CELJE, Poljska ulica št. 14.

Izdelujem nove ter popravljam tudi stare. bodisi decimalke, premostne ali sploh vsake vrste tehtnic.

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor tudi zidarska dela z jamstvom dobrega

bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri, odkoder se voda lahko poljubno napelje bodisi v

Posojilnica v Celju

v lastni hiši
 „Narodni dom“

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan dop. od 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.

POS OJILNICA v CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4100 zadržanih, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 1/2 milijona kron hranilnih vlog in nad 330.000 K rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/4 %; posojilnica plačuje **rentni davek** sama, ne da bi ga odtegnila vlaga-teljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 5 1/2 % in 5 % obrestovanju.

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan dopoldne od 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.